

Motion till riksdagen 2022/23:1654

av Anders Ådahl (C)

Säkerhetspolitiskt orienterad doktrin för energi och livsmedel

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckla en säkerhetspolitisk doktrin som värnar, skyddar och utvecklar användandet av inhemska resurser inom energi- och livsmedelsförsörjningen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

I ett säkerhetspolitiskt nytt landskap måste ljus kastas över hur vi försörjer Sverige med de mest basala behoven, energi och livsmedel.

Rysslands anfallskrig och uttalade ambitioner rörande sin så kallade intressesfär sätter inte bara Ukraina och Rysslands övriga grannländer i ett svårt läge, utan även Sverige. Vi har sett hur Kreml använder energi som ett krigföringsmedel. Europa är utsatt för ett energikrig. När Ryssland stryper bränslet så lider hela Europa. Vissa länder, som Sverige och Frankrike, har kärnkraft, andra, som Norge och Polen, har det inte. Det spelar ingen roll; elpriserna är lika höga överallt. Den gemensamma faktorn är att Europa gjort sig beroende av import av rysk naturgas, men även rysk olja och ryskt uran.

Det är oerhört vanskligt för Sverige att göra sig beroende av bränslen som importerats. Svensk kärnkraft lever på importerat uran till exempel. En klok säkerhetspolitiskt inriktad energipolitik fokuserar på inhemska bränslen som sol, vind, vatten och bioenergiressurser. Sol, vind och vatten är dessutom ”common pool resources” och därmed gratis bränslen. Vi bör utveckla en högre grad av självförsörjning i transportsektorn och industrin. Elektrifiering med hjälp av inhemska bränslen är rätt väg. Ett energisystem som försörjs av inhemska bränslen blir både billigare och säkrare än att göra sig beroende av import.

Experter som analyserat råvarukrigföringen spår att i nästa steg kan mycket väl livsmedel bli nästa basala råvara som stryps. Ukraina är till exempel redan idag en enormt stor exportör till Europa av vete. Europa är helt beroende av import av livsmedel utanför EU. För Sverige är läget lika prekärt.

Sett över de senaste 10 åren importerar Sverige i genomsnitt ungefär 70 procent mer jordbruksprodukter och livsmedel än vad vi exporterar. Under det senaste året har denna siffra dock gått ner och ligger på cirka 59 procent.

En betydande del av importen utgörs av produkter som vi inte producerar själva, som till exempel citrusfrukt, bananer, soja och kaffeböner. Vi importerar dock också en hel del produkter som direkt konkurrerar med den svenska produktionen. Exempel på det är kött, vissa slags frukter och grönsaker samt mejeriprodukter.

Mot bakgrund av ovanstående resonemang bör Sverige utveckla en säkerhetspolitisk doktrin som värnar, skyddar och utvecklar användandet av inhemska resurser inom energi- och livsmedelsförsörjningen.

Anders Ådahl (C)